

**Załącznik nr 1 do uchwał
nrXXVI/152/2017
Rady Miejskiej w Wyśmierzycach
z dnia 27 kwietnia 2017 r.**

**Gminny Program Wspierania Rodziny
na lata 2017-2019**

Gmina Wyśmierzyce

I. Wprowadzenie

Uregulowania prawne obowiązujące od 1 stycznia 2012 roku spowodowały konieczność wprowadzenia przez samorządy istotnej zmiany w podejściu do wsparcia rodziny w szczególności pracy z rodziną. Rodzina jako podstawowa komórka społeczna jest naturalnym środowiskiem wychowawczym zapewniającym prawidłowy rozwój wszystkich ich członków, zwłaszcza dzieci. To w rodzinie dziecko jest poddawane procesowi socjalizacji, podczas którego przekazywane są i wpajane normy, wartości i wzorce osobowe. Rodzina, jako pierwsze najważniejsze środowisko w życiu dziecka w sposób świadomy i nieświadomy kształtuje osobowość dziecka oraz przygotowuje je do pełnienia określonych ról społecznych.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina zapewnia bezpieczeństwo emocjonalne swoim członkom i przystosowuje dzieci do życia w społeczeństwie.

Obowiązkiem gminy jest dbanie o dobro swoich mieszkańców, a co za tym idzie wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zgodnie z art. 176 pkt. 1 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

Konsekwencją realizacji zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stało się opracowanie i przyjęcie nowego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wyśmierzyce na lata 2017 – 2019 zwany dalej „Programem”, regulującego problematykę wspierania rodziny, a zwłaszcza wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Należy podkreślić, iż jednym z warunków efektywności Programu jest stała i ścisła współpraca m.in. ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami w tym oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Wspieranie rodziny to ogół działań osób, instytucji, organizacji i służb skierowanych do rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jak również zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania ich funkcji. Instytucje i służby są zobligowane do wspierania rodziny i podjęcia stosownych działań. Łączenie kompetencji różnych instytucji podnosi skuteczność udzielanej pomocy i umożliwia szybką reakcję na zaistniały problem.

Ponadto kluczową rolę odgrywa podnoszenie kompetencji zawodowych osób realizujących Program. Współpraca podmiotów i wzrost standardów pracy przyczyniają się do skutecznego wspierania rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, którego efektem powinna być poprawa ich funkcjonowania i społecznego postrzegania, jak również udoskonalenie metod i technik świadczonego wsparcia. Szczególne znaczenie w tej kwestii odgrywa praca z rodziną, prowadzona przez zatrudnionego w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyśmierzycach asystenta rodziny, którego zakres kompetencji określa ustawa o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej, jak i pracowników socjalnych. Dodać należy, że Ośrodek ustanawia asystenta rodziny nie tylko w przypadku postanowienia Sądu, ale też w przypadku wyrażenia zgody przez daną rodzinę,

gdy z przeprowadzonego przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego wynika, iż przyznanie rodzinie tej formy wsparcia jest zasadne. W przypadku zaistnienia wskazanych okoliczności asystent rodziny, we współpracy z pracownikiem socjalnym oraz przy aktywnym udziale rodziny, sporządza plan pracy i podejmuje kompleksowe działania. Praca z rodziną to podejmowanie działań w szczególności w formie: konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, usług dla rodzin z dziećmi (w tym usług opiekuńczych), pomocy prawnej, zwłaszcza w zakresie prawa rodzinnego, organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”. Prowadzona praca z rodziną ma na celu zapobieganie umieszczeniu w pieczy zastępczej dzieci z rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zaś w przypadku zaistniałej już sytuacji - powrót dzieci do środowiska naturalnego.

Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań, a rodzina jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności opiekuńczo - wychowawcze, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Rosnące zagrożenia wywierają potrzebę tworzenia Programu oraz wspieranie rodziny. W związku z powyższym podstawowym założeniem Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci, ponieważ rodzina to „podstawowe środowisko życia i wychowania dziecka”.

Realizowane w ramach niniejszego Programu zadania koncentrować będą się na zasadach pomocniczości o charakterze profilaktycznym i aktywizującym m. in. na podtrzymywaniu i utrwalaniu samodzielności rodzin ze szczególnym uwzględnieniem pracy asystenta rodziny oraz zwiększeniu roli działań profilaktycznych, osłonowych oraz aktywnych form pomocy zarówno dziecku, jak i jego rodzinie.

Zadania przyjęte do realizacji w ramach niniejszego Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w aktach prawnych i dokumentach strategicznych.

V. Adresaci

Adresatami Programu są rodziny z dziećmi przeżywające trudności w sferze opiekuńczej i wychowawczej oraz rodziny dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej pochodzące z terenu Gminy Wyśmierzyce.

III. Zasady działania Programu

Program oparty jest na zasadach: wzajemnej współpracy i współdziałania odpowiednich służb publicznych, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych, a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z pomaganiem rodzinie oraz jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny z poszanowaniem godności wszystkich osób.

IV. Diagnoza

Pod opieką Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyśmierzycach znajduje się 89 rodzin, z czego 46,1% stanowią rodziny z dziećmi do 18 roku życia. W rodzinach tych wychowuje się 78 dzieci.

Tabela nr 1. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą MGOPS w 2016 r.

rodziny	liczba rodzin
z dziećmi do 18 r. ż.	41
wielodzietne	9
niepełne	7

źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyśmierzycach.

Tabela nr 2. Rodziny objęte pomocą MGOPS z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie w 2016r.

	liczba dzieci w rodzinie			
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci
liczba rodzin	18	11	10	2

źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyśmierzycach.

Najczęstszym powodem do korzystania przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej są niskie dochody, bezrobocie a także bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Z uwagi na wiejski charakter gminy oraz ubogą infrastrukturę osoby w wieku produkcyjnym nie mają szans na zdobycie zatrudnienia na naszym terenie, większość pracowników dojeżdża do pracy poza teren gminy. Ogromnym problemem jest także dostęp do wszelkiego rodzaju poradni i placówek specjalistycznych oraz placówek oświatowych i kulturalnych. Sytuacja taka nie ułatwia rozwiązywania problemów naszych rodzin.

Tabela nr 3. Główne powody do korzystania przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej w 2016 r.

	Powody do korzystania przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej				
	ubóstwo	bezrobocie	bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	Długotrwała lub ciężka choroba	niepełnosprawność
Liczba rodzin	62	33	9	34	22

źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyśmierzycach.

Część dzieci z rodzin będących pod opieką Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej objętych jest pomocą w formie dożywiania w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (w 2016r. – 61 dzieci).

Jak wynika z danych MGOPS w Wyśmierzycach w ramach pomocy rodzinie i we współpracy z organizacjami partnerskimi kierowana jest pomoc rzeczowa w formie żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, dla których w okresie od 01.01.2016 r.-30.06.2016 wydano 24 skierowania dla 72 osób, natomiast w okresie od 16.08.2016 r.-31.12.2016 r. wydano 32 skierowania dla 70 osób.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną. Aktualnie z terenu gminy Wyśmierzyce w rodzinach zastępczych przebywa 4 dzieci.

Z tego tytułu budżet Gminy Wyśmierzyce ponosi koszty, tj. odpowiednio, w wysokości:

- 1) zgodnie z treścią art. 191 ust. 9 ww. ustawy „w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w wysokości:
  - a) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
  - b) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
  - c) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej”;
- 2) zgodnie z treścią art. 191 ust. 10 ww. ustawy, „w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w wysokości:
  - a) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
  - b) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
  - c) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej”.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyśmierzycach przy realizacji zadania współpracuje z rodzinami biologicznymi, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Działania Ośrodka polegają na dokonaniu diagnozy sytuacji rodziny i na jej podstawie sporządzeniu planu pracy z rodziną. Plan pracy jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. Celem współpracy tut. Ośrodka z rodziną biologiczną jest motywowanie rodziców do utrzymywania regularnego kontaktu ze swoimi dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej oraz konsekwentne realizowanie założonych celów. Ponadto Ośrodek wspiera rodziny biologiczne w działaniach zmierzających do poprawy ich sytuacji, która stała się bezpośrednią przyczyną powierzenia dzieci pod opiekę rodziny zastępczej.

Nową formą wsparcia adresowaną do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielsko-wychowawczych jest przydzielenie asystenta rodziny. Asystent rodziny współpracuje z rodziną wymagającą wsparcia w zakresie kształtowania i rozwijania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Pomoc ta uwzględnia zarówno potrzeby rodzin, jak i gotowość do realnego współdziałania. Indywidualna pomoc służy przede wszystkim rozwiązywaniu konkretnych problemów podopiecznego, wzbudzaniu w nim wiary we własne możliwości oraz motywowanie do podejmowania działań, które do tej pory uznawane były przez niego za niemożliwe. Zadaniem asystenta jest wskazanie osobom możliwości podejmowania sprawczych działań, zwiększenie poczucia wpływu na swoje życie oraz pomoc w podwyższeniu samooceny. Główną metodą pracy asystenta jest podążanie za podopiecznym i selektywne wspieranie jego realnych dążeń. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej reguluje zadania asystenta rodziny, do których należy opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Do obowiązków asystenta w szczególności należy udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego; udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych oraz wychowawczych. Do zadań asystenta należy również wspieranie aktywności społecznej rodzin, motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej. Ponadto na podstawie art. 15 wymienionej ustawy w pracy asystenta z rodziną uwzględniono również motywowanie rodziców do udziału w zajęciach grupowych, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych oraz udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności udział w zajęciach psychoedukacyjnych. W sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin zadaniem asystenta jest podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych. Asystent zobowiązany jest do prowadzenia dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną w tym dokonywania okresowej oceny sytuacji rodziny oraz monitorowania funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną. W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyśmierzycach zatrudniony jest obecnie 1 asystent rodziny pod opieką którego w 2016 roku znajdowało się 10 rodzin.

V. Analiza SWOT

W celu opracowania Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Wyśmierzyc na lata 2017 – 2019 dokonano analizy SWOT, która polega na posegregowaniu posiadanych informacji na cztery grupy: słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia Programu. Szczegóły analizy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 4. Analiza SWOT.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>-poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym oraz instytucji działających na rzecz rodziny,</p> <p>-doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny, - baza instytucji wspierających rodzinę (w szczególności: policja, sąd, MGOPS, PCPR, organizacje pozarządowe), - oferty sportowe i baza lokalowa,</p> <p>-funkcjonowanie placówek służby zdrowia oraz oświatowych na terenie gminy,</p> <p>-znajomość zasobów środowiska lokalnego przez pracowników MGOPS,</p> <p>-zapewnienie kadrze MGOPS szkoleń oraz studiów,</p> <p>-zatrudnianie asystenta rodziny,</p> <p>-działalność na rzecz rodzin instytucji oraz placówek oświatowych, - otwartość na współpracę,</p> <p>-realizacja programów systemowych i profilaktycznych,</p> <p>-realizacja rządowego programu „Pomoc Państwa w zakresie żywienia”, - budowa nowoczesnych boisk i sal gimnastycznych.</p>	<p>- wysoki poziom bezrobocia,</p> <p>- wysoki wskaźnik ubóstwa,</p> <p>- wysokie koszty utrzymania rodzin,</p> <p>- ograniczone środki finansowe,</p> <p>- wzrost liczby zadań zleczanych samorządom gminnym,</p> <p>- brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych,</p> <p>- bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie,</p> <p>- niska świadomość rodziców dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych,</p> <p>- bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,</p> <p>- niewystarczająca liczba ośrodków wsparcia dziennego,</p> <p>- niewystarczająca liczba propozycji spędzania wolnego czasu oraz socjoterapii dla młodzieży zagrożonej,</p> <p>- brak dostępu do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego i rosnące potrzeby,</p> <p>- brak środków na poszerzenie oferty wsparcia rodziny,</p> <p>- małe zaangażowanie organizacji pozarządowych do działań wspierających procesy wychowawcze w rodzinie.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>-przyjazna polityka państwa i gminy na rzecz rodzin,</p> <p>-spójny system wspierania rodziny,</p> <p>-asystent rodziny,</p> <p>-edukacja rodziców,</p>	<p>-brak wsparcia opiekuńczo-wychowawczego dla rodziców – mniejsze szanse rozwojowe dzieci,</p> <p>-wzrost kosztów utrzymania rodziny,</p> <p>-wypalenie zawodowe pracowników,</p>
<p>-funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego,</p> <p>-realizowanie programów profilaktycznych,</p> <p>-wzrost świadomości, jakie znaczenie i jaką wartość niesie ze sobą rodzina,</p> <p>-wzrost świadomości dotyczący wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez rodziny,</p> <p>-możliwość pozyskania środków zewnętrznych, - możliwość współpracy z organizacjami pozarządowymi.</p>	<p>-stereotypowe myślenie przez rodziny, - zagrażające i aspołeczne formy spędzania wolnego czasu przez młodzież i dzieci,</p> <p>-zanik więzi i tradycji rodzinnych,</p> <p>-rozszerzenie zjawisk patologicznych (przemoc, narkomania, alkoholizm, uzależnienia), - zaniechanie obowiązków opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców,</p> <p>-uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy”,</p> <p>-ograniczenie środków finansowych, w tym przeznaczonych na edukację, podnoszenie kwalifikacji przez specjalistów,</p> <p>-niechęć do współpracy (m.in. brak zgody na asystenta rodziny).</p>

VI. Zasoby

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

- Miejski0-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Placówki oświatowe,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Sąd Rejonowy,
- Placówki służby zdrowia,
- Kuratorzy sądowi, Prokuratura, Organizacje pozarządowe.

VII. Zasady działania Programu

Program zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

W zakresie udzielania pomocy rodzinom oraz podnoszenia świadomości społecznej Program oparty jest na zasadach wzajemnej współpracy i współdziałaniu odpowiednich służb publicznych, organizacji pozarządowych i kościołów, związków wyznaniowych, a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z pomaganiem rodzinie oraz jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny z poszanowaniem praw i godności wszystkich osób.

VIII. Zadania

Założeniem Programu jest utworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia umożliwiającego poprawę sytuacji społecznej rodzin oraz wsparcie ich w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez realizowanie skoordynowanej polityki przez wyspecjalizowane instytucje na szczeblu lokalnym.

Tabela nr 5. Cele szczegółowe oraz zadania Programu.

Cele szczegółowe Programu	Zadania	Realizator
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia.	Urząd Miejski w Wyśmierzycach, MGOPS w Wyśmierzycach.
	Objęcie dożywianiem wszystkich członków rodziny, w szczególności dzieci w formie gorącego posiłku.	MGOPS w Wyśmierzycach.

	Działania aktywizujące społecznie i zawodowo na rzecz rodzin, w których członkowie rodziny pozostają bez pracy.	Urząd Miejski w Wyśmierzycach, PUP w Białobrzegach, MGOPS w Wyśmierzycach.
	Monitorowanie sytuacji, w tym zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia.	MGOPS w Wyśmierzycach, Kurator, Pedagog, Wychowawca, Placówka służby zdrowia.
	Zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych rodzinom wymagającym wsparcia.	Urząd Miejski w Wyśmierzycach.
Praca z rodziną	Diagnozowanie rodzin wymagających wsparcia.	MGOPS w Wyśmierzycach.
	Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.	Urząd Miejski w Wyśmierzycach, MGOPS w Wyśmierzycach, GKRPA, Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe.
	Praca socjalna, w oparciu o plan pracy z rodziną i kontrakt/projekt socjalny.	MGOPS w Wyśmierzycach.
	Zapewnienie asystenta rodziny w rodzinach.	Urząd Miejski w Wyśmierzycach, MGOPS w Wyśmierzycach.
	Kierowanie rodzin do projektów pomocowych.	MGOPS w Wyśmierzycach.
	Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka.	MGOPS w Wyśmierzycach, PUP w Białobrzegach.
	Kierowanie dzieci z rodzin wymagających wsparcia na zajęcia pozaszkolne i pozalekcyjne.	MGOPS w Wyśmierzycach, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe.
	Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno – pedagogiczną.	Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna, Placówki oświatowe.
	Kierowanie dzieci na kolonie i obozy (w tym realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom)	MGOPS w Wyśmierzycach, GKRPA, PCPR, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe.

<p>Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących zdarzeń i sytuacji</p>	<p>Współpraca instytucji publicznych i niepublicznych w celu wzajemnej wymiany informacji i pomocy na rzecz rodzin zagrożonych kryzysem.</p>	<p>MGOPS w Wyśmierzycach, Sąd, Kurator, GKRPA, PUP, PCPR, Placówki oświatowe, Komenda Powiatowa Policji, Organizacje pozarządowe.</p>
	<p>Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami w szczególności poprzez profilaktykę, edukację oraz wczesną interwencję w rodzinach zagrożonych.</p>	<p>GKRPA, MGOPS w Wyśmierzycach, Placówki oświatowe, Komenda Powiatowa Policji, Zespół interdyscyplinarny, PCPR, Organizacje pozarządowe.</p>
	<p>Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą.</p>	<p>Zespół interdyscyplinarny, grupy robocze, Komenda Powiatowa Policji, GKRPA, MGOPS w Wyśmierzycach.</p>
<p>Działania zabezpieczające</p>	<p>Zabezpieczenie środków na: - zatrudnienie i podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom, - pobyt dziecka w pieczy zastępczej w tym w rodzinie zastępczej i placówkach opiekuńczo – wychowawczych.</p>	<p>Budżet państwa, Budżet gminy.</p>
	<p>Zapewnienie szczegółowej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych.</p>	<p>Urząd Miejski w Wyśmierzycach, MGOPS w Wyśmierzycach, GKRPA, Placówki oświatowe, Komenda Powiatowa Policji, Kurator, Sąd, Organizacje pozarządowe.</p>
<p>Profilaktyczne działania na rzecz wspierania rodzin</p>	<p>Działalność informacyjno-edukacyjna, w tym propagowania idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej oraz tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie zapobiegania niekorzystnym zjawiskom społecznym.</p>	<p>Urząd Miejski w Wyśmierzycach, MGOPS w Wyśmierzycach, GKRPA, PCPR, Placówki oświatowe, Komenda Powiatowa Policji, Organizacje pozarządowe.</p>

IX. Finansowanie

Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Wyśmierzyc, budżetu państwa oraz środków pozyskanych z innych źródeł.

X. Monitorowanie i ewaluacja

Koordynatorem Programu jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyśmierzycach, który na bieżąco będzie prowadził diagnozę celem dostosowania działań do potrzeb.

Monitoring realizacji Programu umożliwi rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających pomocy, ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację, stan zaawansowania prowadzonych działań oraz zebranie informacji, które dostarczą podstaw do planowania działań profilaktycznych na lata następne oraz przesłanek do oceny ich skuteczności.

Ewaluacja Programu odbywać się będzie poprzez sporządzenie sprawozdań z przeprowadzonych działań, w tym rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z przedstawionymi potrzebami związanymi z realizacją zadań i przedłożone zostanie zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku Radzie Miejskiej w Wyśmierzycach oraz innych sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny przekazywanych wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego zgodnie z art. 187 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy.

XI. Zakończenie

Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z Gminy Wyśmierzyce. Wspieranie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać. Zadania wynikające z powyższego Programu realizowane będą zgodnie z zasadą pomocniczości i z uwzględnieniem podmiotowości dziecka i rodziny.

Przewodniczący Rady

/-/ Wojciech Sępiol